

Novine u jurisprudenciji Vrhovnog suda Republike Srpske

Pripremila: Tanja Miletić, Vrhovni sud Republike Srpske

Uvod

Za ovaj broj časopisa iz raznovrsne prakse Vrhovnog suda Republike Srpske izdvojeno je šest odluka. U tim odlukama su izraženi stavovi o određenim pravnim pitanjima koji su od značaja za jedinstvenu primjenu zakona u Republici Srpskoj.

Iz oblasti krivičnog prava su izabrane dvije odluke (broj 71 o K 151365 18 Kžž 2 i 83 o K 017639 18 Kžž) i to odluke koje je donijelo trećestepeno vijeće Vrhovnog suda Republike Srpske. Izdvojene su po dvije odluke iz oblasti građanskog prava (presuda broj 62 o Ps 010454 17 Rev i rješenje broj 73 o P 012881 17 Rev), te upravnog prava (presude broj 11 o U 013713 15 Uvp i 15 o U 001813 14 Uvp).

Predmet broj 71 o K 151365 18 Kžž 2 – primjena blažeg zakona u kontekstu zastarjelosti krivičnog gonjenja – član 4 Krivičnog zakona Republike Srpske i član 9 u vezi sa članom 95 stav 1 tačka 6 i u vezi sa članom 96 stav 8 Krivičnog zakonika Republike Srpske

Činjenice i žalbeni navodi

Prvostepenom presudom oglašen je krivim optuženi za krivično djelo krađe iz člana 231 stav 1 Krivičnog zakona Republike Srpske („*Službeni glasnik RS*“, broj 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 i 67/13, u daljem tekstu KZ RS) za koje mu je izrečena uslovna osuda kojom mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci i istovremeno određeno da se ista neće izvršiti ako optuženi u roku od dvije godine ne počini novo krivično djelo.

Drugostepenom presudom, nakon održanog pretresa pred tim sudom, uvažena je žalba branioca optuženog i preinačena prvostepena presuda tako što je na osnovu člana 298 stav 1 tačka v) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj: 53/12 i 91/17, u daljem tekstu: ZKP RS) optuženi oslobođen optužbe da je počinio krivično djelo krađe iz člana 231 stav 1 KZ-a RS-a na način opisan u izreci te presude.

Protiv presude drugostepenog suda žalbu je izjavio okružni javni tužilac zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (član 310 tačka v) u vezi sa članom 313 stav 1 ZKP RS-a) s prijedlogom da se žalba uvaži i preinači drugostepena presuda i optuženi oglasi krivim.

Odluka

Vrhovni sud Republike Srpske je povodom žalbe okružnog javnog tužioca, shodnom primjenom odredbi člana 320 ZKP RS-a postupajući po službenoj dužnosti preinačio pobijanu presudu, tako što je na osnovu odredbi člana 297 tačka d) ZKP RS-a donio presudu kojom se odbija optužba protiv optuženog da je počinio krađe iz člana 231 stav 1 KZ RS-a.

Osnovni princip važenja Krivičnog zakona se manifestuje u pravilu da se na učinioca krivičnog djela primjenjuje zakon koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela, a odstupanje od tog pravila je moguće po principu primjene blažeg zakona koji princip dolazi do izražaja u situacijama kada je

poslije izvršenja krivičnog djela izmjenjen zakon jednom ili više puta, pa se u tom slučaju primjenjuje zakon koji je najblaži za učinioca. Najblažim zakonom među zakonima koji konkurišu za primjenu na konkretan slučaj smatra se onaj zakon koji optuženog dovodi u najpovoljniji položaj s aspekta krivične odgovornosti. Navedena pravila su sadržana u členu 4 KZ-a RS-a, koji je bio na snazi u vrijeme izvršenja krivičnog djela za koje se optuženi tereti po potvrđenoj optužnici, te u členu 9 Krivičnog zakonika Republike Srpske („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 64/17, u daljem tekstu: Krivični zakonik) koji je donesen nakon izvršenja predmetnog krivičnog djela i koji je stupio na snagu dana 18.07.2017. godine.

Dakle, za primjenu na konkretan slučaj konkurišu dva zakona i to KZ-a RS-a koji je bio na snazi u vrijeme izvršenja djela i po kom zakonu je predmetno krivično djelo kvalifikovano kao krivično djelo krađe iz člana 231 stav 1 tog zakona, za koje je propisana novčana kazna ili zatvor do tri godine i Krivični zakonik koji je stupio na snagu poslije izvršenja krivičnog djela, po kome je u členu 224 stav 1 propisano navedeno krivično djelo sa istom dispozicijom koja određuje elemente bića ovog krivičnog djela krađe u osnovnom obliku i istom sankcijom za to djelo. Prema navedenom, u konkretnom slučaju i raniji i novi zakon radnje činjenično opisane u dispozitivu optužnice i izreci pobijane presude propisuju kao krivično djelo i to krivično djelo krađe u osnovnom obliku, te propisuju iste kazne za to djelo. Međutim novi zakon (Krivični zakonik) u odnosu na raniji zakon (KZ-a RS-a) skraćuje rok zastarjelosti krivičnog gonjenja jer je, s obzirom da propisanu kaznu za navedeno krivično djelo, relativni rok zastarjelosti u smislu odredbe člana 95 stav 1 tačka 6 Krivičnog zakonika, tri godine (dok je pet godina po KZ-a RS-a), a apsolutni rok zastarjelosti u smislu odredbe člana 96 stav 8 istog zakonskog propisa šest godina (dok je deset godina po KZ-a RS-a). Pa kako je u konkretnom slučaju, prema činjeničnom opisu krivičnog djela u dispozitivu optužnice, kao vrijeme izvršenja djela označen period od 13.03.2012. godine do 16.03.2012. godine, to je primjenom Krivičnog zakonika na konkretan slučaj, dana 16.03.2018. godine (četvrti dan od donošenja pobijane presude), zbog proteka roka od šest godina, računajući od dana izvršenja djela, nastupila apsolutna zastarjelost krivičnog gonjenja za predmetno krivično djelo, na što se opravdano ukazuje i u odgovoru branioca optuženog na žalbu javnog tužioca.

S obzirom da zastarjelost krivičnog gonjenja predstavlja okolnost čijim nastupanjem prestaje ovlaštenje nadležnih organa za krivično gonjenje počinioca konkretnog krivičnog djela u odnosu na koje je zastarjelost nastupila, to je ovaj sud povodom žalbe okružnog javnog tužioca, preinačio drugostepenu presudu na naprijed navedeni način.

Predmet broj 83 o K 017639 18 Kžž - Zabrana *reformatio in peius* (preinačenja na gore) - član 321 Zakona o krivičnom postupku

Činjenice i žalbeni navodi

Prvostepenom presudom oglašen je krivim optuženi za krivično djelo *otmica* iz člana 165 stav 1 u vezi s članom 23 Krivičnog zakona Republike Srpske („*Službeni glasnik Republike Srpske*“ broj: 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 i 67/13, u daljem tekstu: KZ-a RS-a) pa je osuđen za učinjeno krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 2 (dva) mjeseca, te mu je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 31.10.2012. do 28.11.2012. godine.

Drugostepeni sud je uvažavajući žalbu branioca optuženog preinačio prvostepenu presudu tako što je optuženog na osnovu člana 298 tačka v) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj: 53/12 i 91/17, u daljem tekstu: ZKP RS-a) oslobodio optužbe da je počinio krivično djelo *otmica* iz člana 165 stav 1 u vezi s članom 23 KZ-a RS-a.

Protiv drugostepene presude žalbu je izjavio okružni javni tužilac zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 311 stav 1 tačka k) ZKP RS-a i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači i optuženi oglasi krivim za navedeno krivično djelo ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odluka

Vrhovni sud Republike Srpske je žalbu okružnog javnog tužioca odbio kao neosnovanu i potvrdio pobijanu presudu. U svojoj odluci je zauzeo sljedeće pravno shvatanje. Kada je prvobitni činjenični opis radnje izvršenja djela iz optužnice izmijenjen u prvostepenoj presudi, a tužilac to nije pobijao žalbom na presudu, pa dođe do ukidanja te presude po žalbi izjavljenoj u korist optuženog, onda se u nastavku postupka na ponovljenom glavnom pretresu ne može uzeti optužnica za osnovicu presude donesene u novom postupku, jer se tužilac neulaganjem žalbe protiv ukinute presude saglasio sa činjeničnim identitetom krivičnog djela u toj presudi.

U konkretnom slučaju prvostepeni sud je u izreci presude od 18.04.2017. godine, koja je donesena u ponovnom postupku, protivno principu zabrane *reformatio in peius* (preinačenja na gore) sadržanom u odredbi člana 320 ZKP RS izmijenio činjenični opis radnje izvršenja djela optuženog, koji je sadržan u ukinutoj presudi po žalbi njegovog branioca. Na taj način je prvostepeni sud povrijedio objektivni identitet optužbe, izlazeći iz okvira činjeničnog opisa radnje izvršenja djela koji je sadržan u izreci ukinute presude (s kojom se javni tužilac saglasio neulaganjem žalbe) stavljajući na teret optuženom suštinski drugačije činjenice u opisu radnje izvršenja. Kako je navedenim izmjenama prvostepeni sud, kako to pravilno zaključuje i pobijana presuda, povrijedio činjenični identitet optužbe kada je optuženom stavio na teret i one činjenice koje tužilac nije obuhvatio u činjeničnom opisu djela u optužnici (u konkretnom slučaju, činjeničnom opisu u izreci ukinute prvostepene presude sa kojim se tužilac saglasio, i koji kao takav egzistira u daljem toku postupka kao osnova za donošenje nove presude), to je drugostepeni sud pravilno postupio kada je u postupku donošenja pobijane presude na pretresu pred tim sudom za osnovu uzeo činjenični opis radnje izvršenja djela u izreci prvostepene presude od 10.07.2015. godine.

Predmet broj 62 O Ps 010454 17 Rev – obligacioni ugovori – zatezna kamata – član 277 u vezi sa članom 1083 Zakona o obligacionim odnosima

Činjenice i revizioni navodi

U postupku pred prvostepenim sudom je utvrđeno: da su stranke, tužitelj u svojstvu prodavca i tuženi u svojstvu kupca, u periodu od 05.10.2013. godine do 27.02.2014. godine zaključili 44 ugovora o kupoprodaji električne energije na dnevnom i sedmičnom nivou, da se članom 5.3 ugovora o kupoprodaji električne energije, tuženi kao kupac obavezao da po potpisu ugovora dostavi tužitelju (prodavcu) original neopozive bankarske garancije na iznos od 144.976,80 evra, što odgovora protivvrijednosti isporuke električne energije, kojom garantuje plaćanje prodavcu „na prvi zahtjev bez prava na primjedbu i uslovljavanje“, da je odredbom člana 5.4 ugovoreno da ako kupac ne plati energiju najkasnije 15-og dana narednog mjeseca u odnosu na mjesec izvršene isporuke (to je ugovoreni rok plaćanja po tački 5.1), da će prodavac aktivirati bankarsku garanciju za uredno plaćanje i „putem iste naplatiti svoje potraživanje za isporučenu električnu energiju i za naknadu štete obračunate po ovom ugovoru uz pravo da jednostrano raskine ugovor“, da je tuženi po dostavi pojedinačnih računa izvršio plaćanje duga, ali sa docnjom, te da je vještak ekonomske struke prema ugovorima i računima utvrdio da ukupan glavni dug za isporučenu električnu energiju iznosi 2.416.275,80 KM, od čega je iznos od 423.341,76 KM bio obezbjeđen bankarskom garancijom po dva ugovora, dok to nije slučaj sa iznosom od 1.992.934,10 KM.

Prvostepeni sud je našao da je osnovan zahtjev tužitelja za isplatu iznosa od 54.546,41 KM obračunatog na temelju zateznih kamata usljed docnje tuženog u plaćanju dostavljenih računa za isporučenu električnu energiju saglasno odredbi člana 277 Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 17/03 i 74/04, u daljem tekstu: ZOO) bez obzira na ugovorenu bankarsku garanciju (član 1083 ZOO).

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i pravne zaključke prvostepenog suda, iz koga razloga je žalbu tuženog odbio i potvrdio pravostepenu presudu.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, posebno ističući da je pogrešno primijenjen član 277 ZOO jer da je tužitelj mogao zahtijevati zatezne kamate tek u slučaju neispunjenja obaveze od strane banke po aktiviranju bankarske garancije.

Odluka

Prema članu 1083 stav 1 ZOO bankarskom garancijom obavezuje se banka prema primaocu garancije (korisniku) da će mu za slučaj da mu treće lice ne isplati obavezu o dospelosti namiriti obavezu ako budu ispunjeni uslovi navedeni u garanciji. Ako bankarska garancija sadrži kluzulu „bez prigovora“, „na prvi poziv“ ili sadrži riječi koje imaju isto značenje, kao u ovom slučaju, banka ne može da ističe prema korisniku prigovore koje nalagodavac kao dužnik može da ističe prema korisniku po osiguranoj obavezi (član 1087 stav 1 ZOO), odnosno ona je apstraktna (samostalna) u odnosu na pravni posao sklopljen između nalagodavca i korisnika kredita i predstavlja instrument osiguranja najvećeg stepena. Po članu 277 ZOO, obaveza plaćanja zateznih kamata nastaje po samom zakonu, a ne po ugovoru, pa je stoga neosnovan revizioni prigovor da tužitelj nema pravo na zateznu kamatu jer nije ugovorena obaveza tuženog da zbog docnje plaća zateznu kamatu. Povjerilac u novčanoj obavezi ima pravo na zateznu kamatu momentom kada dužnik padne u docnju. Zato, bez obzira na datu bankarsku garanciju, dužnik ima prvenstvenu obavezu da blagovremeno izvrši plaćanje, a pravo je povjerioca da odluči da li će se koristiti ugovorenim sredstvom obezbjeđenja novčane tražbine, ako dužnik padne u docnju, ili ne. Ako dužnik nije novčanu obavezu ispunio na dan njene dospelosti, već po proteku ugovorenog roka (kao u ovom slučaju), čime je u njenom ispunjenju pao u docnju, to povjeriocu daje pravo na ostvarenje zatezne kamate. Suprotno revizionim navodima tuženog, po ocjeni ovog suda nema ni nesavjesnog postupnja tužitelja u činjenici da nije po proteku roka za blagovremeno ispunjenje dužnikove novčane obaveze, aktivirao bankarsku garanciju jer je ona sredstvo obezbjeđenja ugovorena u njegovu korist, odnosno njegovo pravo, a ne obaveza. Slijedom navedenog revizija tuženog je odbijena.

Predmet broj 73 O P 012881 17 Rev - nedozvoljena revizija – član 247 stav 1 i 2 u vezi sa članom 301b) Zakona o parničnom postupku

Činjenice i revizioni navodi

Tužitelji su tužbenim zahtjevom tražili da se utvrdi da su tuženi prema njima stvorili neprijateljsko, ponižavajuće i uvredljivo okruženje u svim sferama života i rada tužitelja, te da tako sprječavaju tužitelje u napredovanju na radnom mjestu i životu, urušavaju tužiteljima ugled, budućnost kao preduzetnicima i građanima lokalne zajednice i čine nesagledivu materijalnu i nematerijalnu štetu, zatim da se zabrani tuženim da vrše diskriminaciju i šire diskriminaciju nad tužiteljima na javnim mjestima, društvenim ustanovama i u kući tužitelja, te da im se zabrani praćenje, uhođenje i prislušivanje tužitelja, kao i da se naloži uklanjanje skrivenih audio i video uređaja. Vrijednost predmeta spora je označena u iznosu od 300.000,00 KM.

Prvostepeni sud je dana 12.01.2015. godine donio presudu kojom je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni sud je dana 12.08.2015. godine donio presudu kojom je odbio žalbu tužitelja i potvrdio prvostepenu presudu.

Revizijom tužitelji pobijaju drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava.

Odluka

Kako je prvostepena presuda donesena nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 61/13), koji u članu 301b) propisuje da u postupku po reviziji stranku mora, kao punomoćnik zastupati advokat, osim ako je sama stranka advokat stav 1, a izuzetno, stranka može sama izjaviti reviziju ako ima položen pravosudni ispit, odnosno za stranku reviziju može izjaviti punomoćnik koji je prema odredbama ovog ili drugog zakona, ovlašćen da zastupa stranku, a koji ima položen pravosudni ispit stav 2, te kako se u konkretnom slučaju radi o posebnoj tužbi za zaštitu od diskriminacije iz člana 12 Zakona o zabrani diskriminacije Bosne i Hercegovine („*Službeni list BiH*“, broj 59/09, u daljem tekstu: ZZD), koji zakon u članu 13 stav 2, propisuje da je u postupcima propisanim članom 12 ovog zakona (posebne tužbe za zaštitu od diskriminacije) uvijek dozvoljena revizija, donošenju revizione odluke u označenom predmetu je prethodilo razmatranje ovog pravnog pitanja na sjednici građansko-upravnog odjeljenja.

Cijeneći da je odredbama Zakona o parničnom postupku („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) dozvoljeno stranci da lično izjavi reviziju, ako je advokat, odnosno ako ima položen pravosudni ispit, ili za nju punomoćnik sa položenim pravosudnim ispitom, te da se navedeni procesni uslov tiče svih podnosioca revizije bez obzira na prirodu spora, jer on nije derogiran odredbama ZZD (ovaj zakon je i stupio na snagu prije navedenih izmjena ZPP), a da je svrha odredbe člana 13 stav 2 ZZD pružanje strankama prava na izjavljivanje revizije neovisno od propisanog imovinskog cenzusa za podnošenje ovog pravnog lijeka s obzirom na značaj povrijeđenog dobra, na sjednici građansko-upravnog odjeljenja zauzet je stav da revizija nije dozvoljena ni u postupcima koji se vode po posebnim tužbama radi zaštite od diskriminacije ako ju je lično izjavila stranka koja nema položen pravosudni ispit.

Slijedom toga, revizioni sud je, prethodno utvrdivši da su u navedenom predmetu tužitelji lično podnijeli reviziju protiv pravosnažne drugostepene odluke, a da niti jedan od njih nije diplomirani pravnik i nema položen pravosudni ispitom, što je uslov za dozvoljenost revizije, i da se u konkretnom slučaju radi o neotklonivom procesnom nedostatku, primjenom odredbi člana 247 stav 1 i 2 i člana 301 b) ZPP odbacio reviziju tužitelja kao nedozvoljenu.

Predmet broj 11 O U 013713 15 Uvp – ponovno određivanje penzije – član 143 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske

Činjenice i navodi iz zahtjeva za vanredno preispitivanje presude

Rješenjem tuženog je odbijena žalba tužilje izjavljena protiv rješenja Filijale tuženog od 17.10.2013. godine kojim je odbijen zahtjev tužilje za ponovno određivanje porodične penzije.

Pobijanom presudom je odbijena tužba uz obrazloženje da je tuženi organ pravilnom primjenom odredbe člana 143 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 134/11, u daljem tekstu: ZPIO) odbio zahtjev za ponovno određivanje porodične penzije.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilja pobija njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila postupka, ističući da je obrazloženje presude nejasno i protivriječno pa da postoje razlozi za poništenje osporenog akata iz člana 10 Zakona o upravnim sporovima („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 109/05 i 63/11).

Odluka

Iz podataka u spisima upravnog predmeta, a što je konstatovano i u pobijanoj presudi, proizlazi da je upravni postupak pokrenut po zahtjevu tužilje za ponovno određivanje iznosa porodične penzije koju je ostvarila rješenjem tuženog od 14.11.2003. godine, te da je tužilja tokom postupka isticala da joj penzijski staž nije pravilno utvrđen jer joj je rješenjem od 01.10.2001. godine nepravilno obračunat penzijski osnov, čime je oštećena za određeni iznos penzije, s obzirom da uzrok smrti njenog supruga nije bila bolest već nesreća na poslu. Međutim, tužilja u tužbi i zahtjevu za vanredno preispitivanje ne nudi izvođenje dokaza na okolnosti pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, niti ukazuje na nove činjenice koje su nastupile nakon donošenja rješenja od 01.10.2002. godine. S obzirom da su u obrazloženju osporenog akta dati razlozi na okolnosti utvrđenja penzijskog osnova supruga tužilje, odnosno visine penzije po osnovu kojeg ona ostvaruje pravo na porodičnu penziju, te da tužilja nije saznala za nove činjenice koje su nastupile nakon donošenja rješenja od 01.10.2002. godine, ona nije dovela u sumnju pravilnost i zakonitost pobijane presude, radi čega ovaj sud nalazi da je pravilno pobijanom presudom odbijena tužba i dati za to valjano obrazloženi razlozi.

Predmet broj 15 o U 001813 14 Uvp – vraćanje stana u posjed članu porodičnog domaćinstva nosioca stanarskog prava – član 17 Zakona o prestanku primjene Zakona o korištenju napuštene imovine

Činjenice i navodi iz zahtjeva za vanredno preispitivanje presude

Pobijanom presudom je odbijena tužba protiv osporenog akta tuženog kojim je uvažena žalba zainteresovanog lica protiv rješenja prvostepenog organa, to rješenje je poništeno i predmetna stvar riješena tako da je potvrđeno da je zainteresovano lice na dan 30.04.1991. godine bila član porodičnog domaćinstva svoje bake, nosioca stanarskog prava i korisnika spornog stana tačka 1 dispozitiva, zatim da se korisniku stana iz tačke 1 dispozitiva vraća stan u posjed u roku od 15 dana od dana prijema rješenja tačka 2 dispozitiva, te da sadašnjem korisniku stana (tužilac) prestaje pravo privremenog korištenja navedenog stana u roku od 15 dana, računajući od prijema rješenja, u kom roku je dužan stan isprazniti i osloboditi ga od lica i stvari tačka 3 dispozitiva. Odbijanje tužbe je obrazloženo prihvatanjem razloga iz osporenog akta, odnosno da je tuženi organ pravilno utvrdio da zainteresovano lice ima pravo na povrat stana u smislu člana 17 Zakona o prestanku primjene Zakona o korištenju napuštene imovine - prečišćen tekst („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 16/10, u daljem tekstu: ZPPZKNI), u vezi sa članom 6 Zakona o stambenim odnosima („*Službeni list SRBiH*“ broj 14/84, 36/89, te „*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 19/93, 2/93 i 31/99, u daljem tekstu: ZSO), bez obzira što je tužilac 2002. godine otkupio predmetni stan i upisao se u knjigu uloženi ugovora i na taj način postao suvlasnikom (zajedno sa suprugom) tog stana.

Zahtjevom za vanredno preispitivanje tužilac osporava zakonitost naveden presude zbog povrede ZPPZKNI, ZSO i Zakona o privatizaciji državnih stanova („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 11/00, 18/01, 35/01, 47/02, 65/03, 17/04, 70/04, 2/05, 67/05, 118/05, 70/07, 38/07, 60/07), te zbog povrede pravila upravnog postupka.

Odluka

Polazeći od činjenice da je tužilac predmetni stan otkupio 2002. godine i da je po osnovu ugovora o otkupu upisan u knjigu uloženi ugovora kao suvlasnik otkupljenog stana, to se po ocjeni ovog Vrhovnog suda u postupku povrata stana samo po sebi, kao prethodno pitanje, nametnulo pitanje pravne valjanosti ugovora o otkupu stana na osnovu koga je tužilac stekao pravo suvlasništva na predmetnom stanu, zbog čega se organi uprave nisu mogli upustiti u raspravljanje zahtjeva za povrat stana sve dok je na snazi ugovor čija se valjanost ispituje u parničnom postupku. Zbog navedenog, ovaj sud nalazi da su upravni organi i nižestepeni sud zanemarili odredbe člana 132 Zakona o opštem upravnom postupku („*Službeni glasnik Republike Srpske*“, broj 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP) koje jasno propisuju da se upravni postupak prekida kad se, kao u konkretnom slučaju, nameće pitanje pravne valjanosti kupoprodajnog, odnosno ugovora o otkupu stana. Zbog toga je, ne ulazeći u pitanje konačnog ishoda postupak u vezi sa povratom spornog stana, zbog procesnog propusta organa uprave da prekine postupak do rješavanja prethodnog pitanja, pravne valjanosti ugovora o otkupu, došlo do arbitrarne primjene zakona i izostanka odgovarajućeg obrazloženja u odluci nižestepenog suda, što predstavlja povredu pravila postupka koja je bila od uticaja na rješenje ove upravne stvari. Stoga je, kako je to istakao Ustavni sud BiH u odluci AP-1210/11 od 27.02.2014. godine, bilo potrebno primjenom člana 132. ZOUP predmetni upravni postupak prekinuti dok se ne riješi prethodno pitanje pravne valjanosti navedenog ugovora. Iz iznijetih razloga, predmeti zahtjev je usvojen i pobijana presuda preinačena na način da je tužba uvažena i osporeni akt poništen.